

نگداشتیم اجساد شهدا به دست ساواک بیفتد

۳

با حضور فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی انجام شد

رونمایی از «قصه فاطمیان» در کنگره جبهه مقاومت

مجموعه کتاب سه جلدی «قصه فاطمیان» از انتشارات آستان قدس رضوی (به نشر) در کنگره بین‌المللی جبهه مقاومت، یادبود شهدای مهاجر مدافع حرم با حضور سردار اسماعیل قانی؛ فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و جمعی از خانواده‌های شهدای مدافع حرم رونمایی شد. به گزارش آستان‌نیوز، سردار اسماعیل قانی در این مراسم ضمن رونمایی از این مجموعه کتاب، به یادگار روی ...

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

سال اول | ویژه نامه ۲۲۵ |

مروزی بر خاطرات عیسی جعفری، خادم حضرت امام خمینی (ره) به بهانه درگذشت او

حاج عیسی روح‌الله

۲

در برنامه تلویزیونی چراغ مطرح شد

هزینه‌های هنگفت

برای براندازی حجاب

۴

رقابت ۱۹۰ قاری و حافظ قرآن از ۶۹ کشور در ایران

۲

در سن ۸۲ سالگی

مؤسس دارالحدیث نیجریه

۴

درگذشت

مشاور مطالعات اجتماعی کمیسیون ملی یونسکو مطرح کرد

زنان زرتشتی

۲

پوشش کامل داشته‌اند

داستان گنبد مسجد گوهرشاد و سازندگان

شاهکار «آفرنده»

حدود ۸۰ درصد وزن گنبد را سبک کرد. طاق ضربی گنبد هم برداشته شد و طاق الان آجر و کاشی به صورت کاذب است. او با شاهکار هنری خود این بنای تاریخی را زنده و رویا نگه داشت.

■ یاعلی (ع)... (یا رضاع)

مهندس علی اصغر سالاری هم که گویا در طول بازسازی مسجد گوهرشاد مدتی در کنار مهندس آفرنده حضور داشته ضمن اینکه کار آفرنده را در بازسازی مسجد گوهرشاد یک شاهکار دانسته به «شهرآرا» گفته است: «در این بازسازی، سقف گنبد تا روی پشت‌بام برچیده شد، اما به پایه‌ها دست نخورد. در آن زمان، تاور کرانک جرثقیل، میکسر و دستگاه بتن نبود. صحن قدس و گوهرشاد را در نظر بگیرید. میانش دو تا راهرو است. نجارخانه یعنی جایی که همه کارهای بنایی

■ مشهد... آمریکا... مشهد

«عباس آفرنده» معمارزاده بود. یعنی پدرش محمد آفرنده هم از معماران سنتی حرم مطهر رضوی بود که خدا عباس را در سال ۱۳۰۴ در مشهد به او داد. علاقه عباس به درس و مشق و هنر سبب شد پس از اینکه دیپلمش را از دبیرستان فیوضات مشهد گرفت ابتدا برای تحصیل در رشته راه و ساختمان راهی دانشکده فنی تهران شود و بعد هم به دانشگاه اورگن آمریکا برود. آخر کار هم در سال ۱۳۲۵ به ایران برگشت و ساکن مشهد شد.

از فعالیت‌ها و خدمات فراوان مهندسی و تخصصی

مجید تربیت‌زاده | ۶۲۲ سال

پیش، بالاخره روز و ساعتی رسید که استاد قوام‌الدین شیرازی، مهندس ارشد و همه‌کاره آن روزها، نفس راحتی بکشد و پس از پنج سال کار مداوم، به عمله و بناهای زیر دستش خسته نباشید بگوید و لایب بیک و پیغام بفرستد برای «گوهرشاد بیگم» و خبر پایان بنای مسجد باشکوه «گوهرشاد» را بدهد. آقای مهندس و معمار دوره تیموریان، این تنها ساخته و هنرش نبود اما خودش هم شکی نداشت، بنایی را در کنار حرم مطهر رضوی برپا کرده که سال‌های سال کسی نمی‌تواند مشابهش را در ابهت و زیبایی پیدا کند.

■ زلزله ویرانگر

کیفیت ساخت بنای گوهرشاد و محاسبات دقیقش البته آن قدرها بود که نه تنها قوام‌الدین شیرازی بلکه هر کس که سررشته‌ای در معماری آن سال‌ها داشت می‌توانست حدس بزند که مسجد گوهرشاد سالیان دراز عمر خواهد کرد. اما به نظر نمی‌رسد هیچ کس از جمله خود معمار زبردست دوره تیموریان در محاسباتش به زلزله ۲۶۳ سال بعد و قدرت تخریبش فکر کرده باشد. با این حال مسجد گوهرشاد لایب به حدی مهندسی‌ساز بود که با وجود گذشت بیش از دو قرن، در سومین سده عمرش، زلزله ویرانگر سال ۱۰۸۴ قمری را تقریباً تاب آورد. آسیب فراوان دید و بسیاری از قسمت‌های مرتفعش فرو ریخت اما با خاک یکسان نشد تا سه یا چهار سال بعد، شاه سلیمان صفوی به معمارش «شجاع‌الدین» دستور بدهد که شاهکار معماری قوام‌الدین شیرازی را مرمت و بازسازی کند.

■ مرمت پس از ۵۰۰ سال

بی‌شک بنایی که شما امروز آن را به چشم‌نوازترین شکل ممکن در جوار بارگاه منور رضوی می‌بینید و همگان معتقدند از شاهکارهای معماری و هنر اسلامی - ایرانی است، تنها همین یک بار مرمت را تجربه نکرده است. اصولاً هیچ کدام از بناهای تاریخی در هیچ کجای دنیا نیستند که بدون تعمیر و بازسازی باقی مانده باشند. مناره‌های مسجد گوهرشاد نیز یک بار دیگر در ۵۴۰ سالگی عمر این بنا، نیاز به مرمت پیدا می‌کنند که زحمتش می‌افتد به گردن حسام‌السلطنه، والی آن روزهای خراسان. سال ۱۲۹۱ هم که می‌دانید توپخانه روس‌ها چه بلایی سر مسجد گوهرشاد می‌آورد تا یک سال بعد متولیان مسجد مجبور شوند به طور مختصر گنبد آسیب دیده را مرمت کنند. اما داستان مرمت اساسی‌تر و اصولی‌تر مسجد گوهرشاد و گنبد آن، حکایت دیگری است. در کتاب «مسجد و موقوفات گوهرشاد» نوشته مهدی مهدی و جمعی دیگر می‌خوانیم: «۱۱ گلوله توپ به ایوان مقصوره و ۱۱ گلوله به گنبد مسجد اصابت کرد... بعد از این ماجرا مسجد گوهرشاد ۵۰ سال با مرمت‌های جزئی در مقابل زخم روسها مقاومت کرد اما سرانجام در سال ۱۳۳۹ خورشیدی نظر اداره کل باستان‌شناسی و اداره کل اوقاف بر این قرار گرفت که نگهداری گنبد دیگر امکان‌پذیر نیست و باید به صورت اساسی بازسازی شود». واقعاً نمی‌شود در

تولیت آستان قدس رضوی در دیدار وزیر راه و شهرسازی:

مشکلات حاشیه شهر مشهد با نگاه ملی حل می‌شود

تولیت آستان قدس رضوی در دیدار وزیر راه و شهرسازی بر ضرورت نگاه ملی برای رفع مشکلات حاشیه شهر مشهد و بافت فرسوده اطراف حرم تأکید کرد.

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در دیدار وزیر و معاونین وزارت راه و شهرسازی که در حرم مطهر رضوی برگزار شد، گفت: آستان قدس رضوی به میزان مقدمات با دولت انقلابی و خدمتگزار برای گره‌گشایی از مشکلات همکاری خواهد کرد.

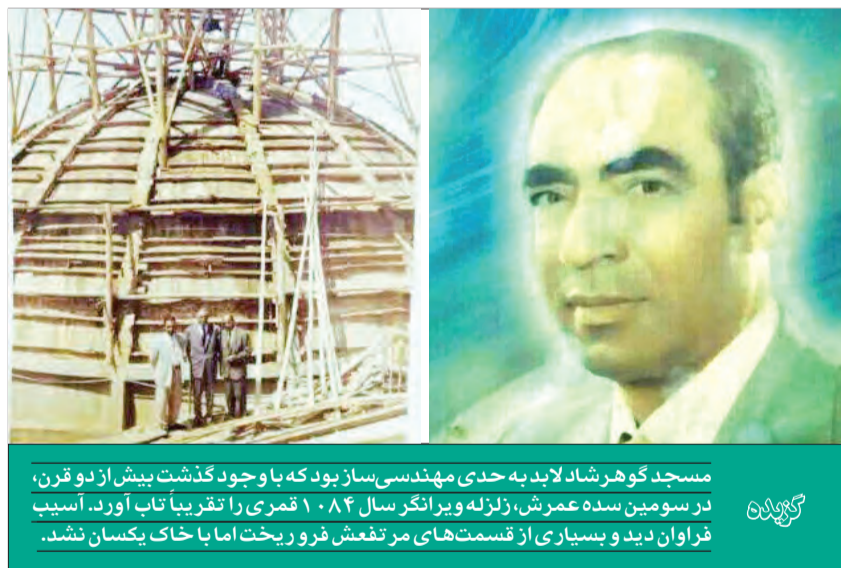
وی در ادامه با اشاره به مشکلات مردم مناطق حاشیه شهر مشهد، ابراز کرد: آستان قدس به میزان توان و امکاناتش تلاش کرده ضمن رعایت حقوق شرعی و ملاحظات وقف، برخی مشکلات حاشیه شهر مشهد را رفع کند، اما رفع مشکلات این مناطق نیازمند اراده‌ای ملی و همراهی مدیران کشوری برای اجرای طرح‌های پیش‌بینی شده در آن مناطق است.

تولیت آستان قدس رضوی با بیان اینکه سال گذشته آستان قدس حدود ۳۰ هکتار زمین برای رفع مشکلات حاشیه شهر در اختیار نهادهای مسئول قرار داده است، گفت: در سال جاری نیز آستان قدس زمینی ۵ هکتاری را برای ساخت بیمارستانی در حاشیه شهر مشهد برای کاهش محرومیت و رفع مشکلات درمانی مردم این مناطق اختصاص داده است.

وی در ادامه بر ضرورت سرعت‌بخشی در اجرای طرح نوسازی بافت فرسوده اطراف حرم مطهر تأکید و عنوان کرد: شرایط بافت پیرامون حرم مطهر رضوی با جایگاه و شأن این بارگاه مقدس و حضور خیل کثیر زائران ایرانی و خارجی که سالانه به این بارگاه قدسی مشرف می‌شوند، تناسب ندارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی گفت: ساماندهی شرایط بافت فرسوده پیرامون حرم مطهر امام رضا(ع) طرحی ملی است و برای اجرای آن باید سرمایه ملی پای کار آورده شود که ان‌شاءالله در این دولت این طرح به سرانجام برسد.

رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی نیز در این دیدار با تأکید بر اینکه هر آنچه از طرف دولت برای رفع مشکلات مشهد مقدس و استان خراسان برپایید، انجام خواهد داد گفت: دغدغه‌های آستان قدس نسبت به حاشیه شهر و بافت پیرامون حرم مطهر توسط معاونین این وزارتخانه پیگیری خواهد شد و هر کاری از ما ساخته باشد در رفع مشکلات زائران و مجاوران حضرت رضا(ع) انجام خواهیم داد.

مسجد گوهرشاد لایب به حدی مهندسی‌ساز بود که با وجود گذشت بیش از دو قرن، در سومین سده عمرش، زلزله ویرانگر سال ۱۰۸۴ قمری را تقریباً تاب آورد. آسیب فراوان دید و بسیاری از قسمت‌های مرتفعش فرو ریخت اما با خاک یکسان نشد.

انجام می‌شد، بین همین دو راهرو بود. بتن درون ناوه (یک طرف بزرگ چوبی) می‌ریختند و کارگرها آن را سر شانه می‌گذاشتند و یاعلی و یارضاگویان از پله‌های نزدیک بالا می‌رفتند. سه روز و دو شب بدون وقفه بتن ریخته شد. ما سه شیفت کارگر داشتیم. بالای پشت‌بام فرش پهن کرده بودیم و تمام خورد و خوراک کارگرها همان بالای پشت‌بام بود. یک شیفت خسته می‌شدند، استراحت می‌کردند و شیفت بعد کارش را شروع می‌کرد...». سرانجام مهندس عباس آفرنده بر اثر بیماری کلیوی که می‌گویند به دلیل فشارهای کاری سراغش آمده بود، سال ۱۳۵۹ و در ۵۵ سالگی درگذشت و در بلوک ۲۵ بهشت ثامن‌الائمه(ع) صحن آزادی حرم مطهر رضوی آرام گرفت. مسجد گوهرشاد با وجود مرمت اساسی که توسط او انجام شد در قسمت‌های فوقانی شاید دیگر به مرمت نیاز پیدا نکند اما در قسمت‌های تحتانی به دلیل ایجاد طرح‌ها و رواق‌های جدید قطعاً به مقاومت‌سازی نیاز پیدا می‌کند. برای همین هم از سال ۱۳۸۸ طرحی در این زمینه تهیه و به مرور مقاومت‌سازی کف و قسمت‌های اطراف و زیرین آغاز شد. با اینکه مقاوم‌سازی اساسی به پایان رسیده اما بخش‌های دیگر این طرح هنوز هم ادامه دارد.

عباس آفرنده در مناطق مختلف مشهد و استان خراسان که بگذریم و فقط فهرست‌وار بگوییم که ساخت و سازهای محکم و ماندگاری مثل هنرستان فنی شهید بهشتی مشهد، ساختمان کارخانه برق مرکزی مشهد، استادیوم ورزشی سعدآباد (تختی) و... از جمله کارهای ماندگار اوست، آن وقت می‌رسیم به علاقه و ارادتش که آفرنده به ساخت اماکن مذهبی و مساجد داشت. مهندس «دیشیدی» که از شاگردان مرحوم آفرنده بوده به خبرنگاری «رضوی» گفته است: «آن زمان که مسجد گوهرشاد از آستان قدس رضوی جدا بود، مهندس آفرنده مسئولیت تعمیرات و بازسازی مسجد گوهرشاد را بر عهده داشت... گنبد مسجد گوهرشاد در اثر زلزله‌های مختلف آسیب دیده و روی ایوان مقصوره فشار آورده بود. در سال ۱۳۳۹ کار ترمیم اساسی مسجد به سرپرستی مهندس عباس آفرنده آغاز شد. او ساخت گنبد جدید را با دو پوشش بتنی به اجرا درآورد. کار بسیار بزرگی در آن مقطع زمانی انجام گرفت به خصوص عملیات بتن‌ریزی در آن ارتفاع و بدون وسایل امروزی حساس بود، به عنوان مثال بتن‌ریزی پوسته روبین گنبد به مدت ۱۲ شبانه‌روز طول کشید تا با ناوه بتن ریختند و تمام شد. مهندس آفرنده با این کار

حسین کلان‌زاده قزاقی **فاندرتقع** **تخصصی** **استشفاده** **فاندرشفا** **صدور**

قرآن را نیکو تلاوت کنید که سومندترین داستان هاست و از خواندن آن روحی که شفا یابوی که شفای سینه هاست.

رواقف **قرآن** **فکر**

حکمت **میثلاشدی** **اگر به نیاری**

قبر

رقابت ۱۹۰ قاری و حافظ قرآن از ۶۹ کشور در ایران

مرحله مقدماتی سی و هشتمین دوره مسابقات ملی المپی قرآن جمهوری اسلامی ایران از ۱۹دیماه آغاز می شود و تا بیست و پنجم همین ماه ادامه دارد. در این مرحله از مسابقات ۱۹۰شرکت‌کننده از ۶۹کشور در رشته ها و بخش‌های مختلف حضور دارند.

حمید مجیدی مهر، معاون مسابقات مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه در گفت‌وگو با خبرنگار ایکننا،

با اشاره به آغاز مرحله مقدماتی سی و هشتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن جمهوری اسلامی ایران گفت: بیش از سه ماه است که در جریان اطلاع‌رسانی‌های ستاد برگزاری مسابقات هستند، عنوان کرد: شرکت‌کنندگان به رقابت‌های آفاین اختصاصی وارد. مرحله مقدماتی در مسابقات در مجتمع بصیرت اداره کل اوقاف و امور خیریه استان تهران واقع در منطقه حکیمیه از ساعت ۸:۳۰ تا

شده بود.

یوبکر بن خزیمه و ابو علی ثقفی: حاکم نیشابوری می‌گوید: «از محمد بن مؤمل شنیدم؛ روزی با پیشوای اهل حدیث یوبکر بن خزیمه و ابو علی ثقفی و دیگر مشایخ خود به زیارت قبر ائمه در توس رفتم؛ در

«کرامات امام رضا» در دولت اهل سنت»

دوبگاه

مشاور مطالعات اجتماعی کمیسیون ملی یونسکو مطرح کرد

زنان زرتشتی پوشش کامل داشته‌اند

مشاور مطالعات اجتماعی کمیسیون ملی یونسکو با بیان اینکه هویت و حجاب برای ایرانی، پشتوانه تمدن چند هزار ساله دارد، گفت: یکی از کامل‌ترین پوشش‌ها مربوط به زنان زرتشتی پیش از اسلام بوده است، هنوز این زنان زرتشتی در ایران و برخی مناطق کشور حضور دارند که نشان می دهد هویت ایرانی چنین پوششی داشته است.

به گزارش ایکننا، حمید مجیدی مهر،نمضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» در دیپوزر در نشست «فشن‌شیکساز تشکل‌های بین‌المللی پوشش‌ها مربوط به زنان زرتشتی یعنی پیش از اسلام بوده است، هنوز این زنان زرتشتی در نزد برخی مناطق کشور حضور دارند که نشان می دهد هویت ایرانی چنین پوششی داشته است. در اسلام هم نمونه‌های بارزی مانند حضرت خدیجه(س) داریم، ایشان هم ملکه و مال خود را در این راه فدا کرد و فرزندی چون فاطمه(س) از تربیت نمود، اگر ما امروز شیعه هستیم مدیون این بانوان بزرگ هستیم.

دبیر نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» اضافه کرد: «عسبی روح‌الله» به شغل آن‌ها همسرش ابراهیم در عرصه اجتماعی و اشتغال با رعایت حریم دفاع می کند، گفت: معتمد ما زنان باید به نوعی خودپویا برسیم تا بفهمیم در کجا و چه جایگاهی بهتر مشرمن زن مسافر هستیم و اول وظایف را طوری تقسیم کنیم که به مسیر فاطمه اصلی ای آسیب نرساند.

وی با تأکید بر اینکه باید بین وظایف اجتماعی و شغل اهداف کلی هماهنگی ایجاد کنیم، اضافه کرد:زنی که شغل او ساختن‌های همسرش ابراهیم درک شده است، چنین زنی ایکن همسرش امروز دیرتر به خانه خودن‌زرتیست با او کار داشته است.اصولاً گفته میسر جان‌زاده است تا بتواند درک می کند البته منظور ما از اشتغال زن هر شغلی که زن به واسطه میسر است با مردان ناخمر و زیادی در ارتباط باشد، نیست.

مهمان با اشاره به افرادی نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» تحت اشرف آیت‌الله سیدمحمد خاتمی به اضافه که به نمایش در بخشی از پیامی که سازمان ما و به مناسبت این مسئله‌صا در کردند فرمودند: خواندن براساس حکمت بالغه خود زن و مرد را طوری آفریده است که بتواند در کنار یکدیگر و با همکار عادلانه و مساعد زندگی کنند. خاتمن و مرد را یک نفس آفرید و هر کدام‌کامل دیگریست. بنابراین عدل‌اللهی جایگاه دارد او، هر دو توانایی‌ها و استعدادهایی دارند که می‌توانند جامعه را پر از عدل و سعادت کنند.

وی اضافه کرد: ما وقتی شروع نهضت بین‌المللی را به استناد آیت‌الله سیدمصطفی محقق داماد منعکس کردیم ایشان گفتند موضوع زنان می‌تواند اجتهاد را تحت تأثیر قرار دهد؛ از نگاه وی، نظام حقوق اسلامی خصوصاً در بخش خانواده دارای اصول محکمی است که می‌تواند محور اجتهاد قرار بگیرد، خانواده، گوهر و تاج‌هر جامعه است و پاس‌حکوی به سالات نوبت اجتماعی در سایه همین تحولات اجتهادی است که باید در نظام خانواده قرار بگیرد. دبیر نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» تصریح کرد: مدیریت و تدبیر اصلی دگرگونی اجتماعی در مسائل زن و خانواده و انتقال آن به نسل بعد باید توسط خود زنان برنامه‌ریزی و هدایت شود و مردان و زنان آن را اجرا کنند؛ تا در آینده شاهد نسل پویان‌ر و به تعبیر برخی از دوستان نسل زهرایی باشیم؛ این امر مستلزم برنامه‌ریزی، آموزش و آگاهی‌بخشی است.

وی افزود: در فرهنگ غرب، هر چند کارهایی در عرصه زن و خانواده صورت گرفته که ما تأیید نمی‌کنیم زیرا مسیر انحرافی را بی‌مورد ولی اگر ملاحظه کنیم می‌بینیم در کشورهای اروپایی زنانی که در پست‌های کلیدی هستند عمدتاً با لباس‌های پوشیده دارند، حجاب‌سر ن‌دارند ولی تلاش می‌کنند جدی باشند و رفتارهای مناسبی از خود بروز دهند.

۱۹:۳۰ بر پا خواهد بود.

وی با اشاره به اینکه شرکت‌کنندگان در این دوره از مسابقات بیش از سه ماه است که در جریان اطلاع‌رسانی‌های ستاد برگزاری مسابقات هستند، عنوان کرد: شرکت‌کنندگان به رقابت‌های آفاین اختصاصی وارد. مرحله مقدماتی در مسابقات در مجتمع بصیرت اداره کل اوقاف و امور خیریه استان تهران واقع در منطقه حکیمیه از ساعت ۸:۳۰ تا

حالی که آن‌ها بسیار به زیارت قبر ائمه می‌رفتند. محمد بن مؤمل می‌گوید: احترام و بزرگداشت و تواضع و زاری این خزیمه نزد قبر علی بن موسی هنگی را شگفت‌زده کرده بود.

این خزیمه نزد اهل سنت جایگاه ویژه‌ای دارد؛ به‌گفته‌ای که از وی به شیخ الاسلام، امام‌الانعم، حافظ، حجه، فقیه، بن‌نظیر،

زنده‌کننده سنت رسول‌الله تعبیر کرده‌اند و در علم حدیث و فقه و افاق‌ضابط‌المثل است.

در مورد زیوعلی ثقفی نیز که از نوادگان حجاج بن یوسف است تعبیری چون «مام، محبت، فلاح، علم، شیخ خراسان، مدرس فقه شافعی در خراسان امام در علم شریعی حجت‌خدا بر

مجیدی‌دهر برادر جمع‌مسابقات در بخش‌های مختلف، افزود: در این دوره فرایند دعوت از شرکت‌کنندگان در رشته‌های مسابقات رسمی جمهوری اسلامی ایران، مسابقات بین‌المللی دانش‌آموزی و مسابقات بین‌المللی روشندانان با یک هدف و رویه همراه بوده است و همین موضوع سبب رضایت‌رسانی‌های فرهنگی نمایندگان‌های سیاسی کشورهای در خارج از کشور شده است.

مجیدی مهر در مورد بخش‌های این دوره اظهار کرد: در

خلق در دوران خودش» به کار رفته که نشان‌دهنده اهمیت و جایگاه

این شخصیت زرتشتی است. «علی بن موسی الرضا از بزرگان و عقلا و نجاران و بزرگواران اهل بیت و بنی‌هاشم است. اگر از وی روایتی شود، واجب است حدیثش معتبر شناخته شود» من

این دوره بخش آفاین سازمان اوقاف در رشته‌های قرأت تحقیق، قرأت ترتیل و حفظ کل قرآن کریم، بخش بانوان سازمان اوقاف در رشته حفظ کل قرآن، مسابقات بین‌المللی دانش‌آموزی در دو بخش دختران و پسران در رشته قرأت تحقیق و حفظ کل بانوان نیز ۱۷ کشور نمایندگان خود را حفظ کل قرآن و در دو گروه بانوان و آقایان برپا می‌دود.

بخش بانوان مسابقات روشندانان برای نخستین بار است

به برگزار می‌شود.

وی همچنین در مورد تعداد شرکت‌کنندگان بیان کرد: در بخش آقایان و در رشته قرأت تحقیق ۲۴ کشور، در رشته حفظ کل آقایان ۴۰ کشور، در رشته ترتیل آقایان ۲۳ کشور و در رشته حفظ کل بانوان نیز ۱۷ کشور اقدام به معرفی نمایندگان خود کرده‌اند. در مجموع در تمامی رشته‌ها و بخش‌ها ۱۹۰ شرکت‌کننده از ۶۹ کشور حضور خواهند داشت.

محبت مصطفی و اهل بیتش که درود خدا بر او و اهل بیتش باد

بمیرانند. این حنان بستی نیز در میان اهل سنت جایگاه و الایی دارد؛ به‌گفته‌ای که از وی به امام، علامه، حافظ، شیخ خراسان، یکی از استوانه‌های علم در فقه و لغت و حدیث بوده‌اند.

برگهٔ از نارینه

روایت مسؤل بیمارستان آیت‌الله گلیایکنی از قیام ۱۹ دی ماه مردم قم

نگداشتیم اجساد شهدا به دست ساواک بیفتد

دکتر غلامرضا باهر از سال ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۵ دوره تخصصی خود را در رشته کودکان در مرکز یک کودکان تهران گذراند. به دستور مرحوم استاد دکتر قزرب و آقای دکتر رضا معظمی مدتی را در بیمارستان رازی و قلب شهید رجایی به تحصیل در رشته پوست و قلب اطفال سپری کرد و چند بار هم برای طب دوره‌های کودکان‌تخصصی- از جمله مطالعه روی پوست و قلب کودکان و نیز نواقص ایمنولوژیک و ژنتیک اطفال- به خارج از کشور سفر کرد. در سال ۱۳۶۵، دکتر باهر یکی از شخصیت‌های دست‌انگزار و از شهدای عینی و منحصر به فرد قیام ۱۹ دی بوده و در مصاحبه حضوری که با مرکز اسناد انقلاب اسلامی قم انجام داده، مشاهداتش را از این ماجرا این‌گونه روایت می‌کند:

دو روز هفدهم دی ماه ۵۶، رژیم به پهنانه روز بانوان و از آنجا که حرف و منطق قابل ارائه‌ای نداشتند، مقاله مستهجن و موهنی را در روزنامه مژبور به دست ما افتاد، از آن آنگاه شخصیت‌نگر و آن نوشته‌ی سر و ته و غریز از اندیشه و تدبیر، ن‌ارتاعت آشفته شدیم… روزی روز نهم دی ماه مردم برای کشف تکلیف به نزع آیت‌الله نوری واقع در کوچه بگدلی رفتند، چون منزل ما هم در همان کوچه و با کمی فاصله با منزل ایشان واقع شده بود، شاهد سر و صدای مردم بودیم. بین ساعت ۵ تا ۵٫۵ که برای رفتن به مطب از منزل خارج شدیم، یک نفر جلو آمد و گفت: دکتر، خیابان تیراندازی است و راه برود رفتن نیست، گفتم: برای چه؟ گفت: تظاهرات مردم از چهارراه بیمارستان به خشونت کشیده شده است، من بلافاصله به منزل برگشتم و به مدرسه سپردم که در چهارراه بیمارستان واقع بود رنگ زدم. پس‌مدتی در آن مدرسه تحصیل نمی‌کرد. رئیس وقتی مطلب دستم آمد، گفتم:تهدید بمرم عقولتان، من بیبینم…داخل شدم و شهدا را برانداز کردم. مسافر بودیم. یکی از آنان آقای اصراری بود که خون زن دهان و بدنش چرب بود و زیر بدن، به صورت لغت جمع چشمه بود. وقتی از اتاق خارج شدیم، به امامت ساواک پیشتم. همه آثار ضربه اثر جر در این‌ها ندیدیم. به نظرم گلوله خورده‌اند. شروع کردیم به جر و بحث کردن، در آخر گفتند: ما از شما می‌خواهیم ترتیبی پیدا کنیم. این اجساد به ما تحویل داده شود. آموزان در غیاب من به بیمارستان آمده و کارمان ما گفته بود که مسؤل ما نباید، اجازه خروج نمی‌دهیم. این وحدت و یکپارگی موجب گوش کن‌بین در خیابان چه خبر است. اینجا بود که از طریق صحبت‌ساز، نفس، سر و صدای اجساد می‌شنیدیم. صدای گلوله، صدای حرکت ماشین‌های متعدد که احساس می‌کردیم به صدای حرکت عتاقه شیهه است، به مدبر مدرسه گفتیم: آقا من از شما می‌دانم شما در آن مدرسه تحصیل نمی‌کرد. رئیس وقتی صحبت‌ساز داخل این‌ها رفتند و با خبر شدیم که در آنجا گفتند: تکلیف ما چیست؟ ما باید اجساد را ببریم. گفتیم: من چنین اجزایی ندارم. چون مدیر سرپرست اصلی بیمارستان، آیت‌الله گلیایکنی است. ساواک‌ها داخل این‌ها رفتند و با خبر شدند و در این‌ها کردند و می‌گفتند: نگذاشتیم. نه ما در مدرسه با رسته‌ایم. شما مطمئن باش تا این سر و صداها هست، ما بچه‌ها را به منزلشان نمی‌فرستیم. من را با این همه حضور داشتند. به یاق ندارم امام از گفتن چند دقیقه‌ی پس از اتمام این کالمه، این بار تلفن من به صا در آمد. از آن سوی تلفن، صدای ناشناسی به من خبر رسید:

آقای دکتر باهر را می‌خواستیم. شما مسئول بیمارستان گلیایکنی هستید؟ به. من از سازمان امنیت کم مزاحم می‌شوم. چون پیش شما واحد با سپاس منتقل و با ضربه گویی را گرفتند. فرمودند: چه خبر شده؟ سه نفر از مردم در حمله امروز شهید شده‌اند و در بیمارستان ما هستند. منتها نیروهای امنیتی می‌خواهند به روز آن‌ها ببرند. تا آخر فرمود: «مطلقاً این کار را نکنید و هیچ‌و هیچ‌توبی این‌ها ندیده. گفتیم: پس چکار کنیم؟ گفتند: هیچ‌یک با قدرت در مقابلشان بایستد. از کجا شنیدید؟ ما مجاری تلفن به مدرسه صدارا گرفتیم. گفت: اشتباه به عرضان رسانده‌اند! به هر حال من در این شرایط جرئت خروج از خانه ندارم. این امر هم تیرد و تیرد. ظاهر ا در ذهن مرحوم آقای گلیایکنی این نکته بود که این اجساد باید روی دست مردم ششیده شود تا انقلاب، روند تکاملی‌اش را بگیریم. من بیرون آمدم و موضوع چند دقیقه بعد به مقابل بیمارستان رسیدیم. شهدا به دست ساواک بیفتند و یحمدالله تشییع می‌شوند. ما در آنجا رسیدیم. تمام اجساد را در آنجا دفن کردیم. همه مدرسه صدارا را از برای زاری کرده بود و می‌دانست احسان شهدا

این پس در همان صف مردم بایست و همان نانی که به همه مردم می‌دهند ما هم بدهنده، بعد از آن همیشه در صف می‌ایستادم و مردم هم شاهد بودند نان امام هم به صورت صفی گرفته می‌شود.

■ **دیگر نخرید**
امام روی دلوخ و خرج بیعت حساس و مراقب اوضاع بودند. آقای میریان هر هفته خدمت امام می‌رفت و گزارش حساب بیعت ارائه می‌کرد. امام پول را با اختیار او می‌گذاشت و گویم خرج می‌کرد. آقای میریان بخشی از پول را دو اختیار من می‌گذاشت تا با آن میاجتاج می‌کردیم. خیار را گلیویی ۲ تومان می‌خریدیم؛ اما به یک باره قیمت آن کلیویی ۲۰ تومان شد. امام به من فرمود دیگر برای ما خیار نخرید.

■ **اتاق مخفی مرد بزرگ**
اغراق نیست اگر گویم در اتاق آقا چیزی نبود. فقط چاقمانی داشتند که آن‌ها آن‌ها داخل می‌شدند. یک صندلی که روی آن می‌نشستند. آن اتاق یک طاقچه هم داشت که خیلی کوچک بود و کتاب‌هایشان را در آن چیده بودند. در خانه‌ها ما یک اتاقی هم بود که مسکولان می‌آمدند، می‌نشستند از اشکشان خیس می‌کردند که تا نماز صبح ادامه داشت. گاهی من از پشت شیشه به تماشا می‌سوی پردم کتاب‌های زیادی بود که بعداً به حاج حسن آقا رسید.

مهمان آخر کتاب چیزی در طاقچه نمی‌گذاشتند. البته عکس تمثال ماندنی از امی‌انگه(رض) هم بود که وقتی آن را برای امام هدیه آوردند، ایشان آن را در همان اتاقی که مردم به ملاقاتش می‌آمدند گذاشتند.

امام خمینی بر نماز اول وقت تأکید خاصی داشتند. خیلی سفارش می‌کردند نمازتان را اول وقت بخوانید. خصوصاً مغرب را خیلی سفارش می‌کردند. وقتی مغرب می‌شد همان اذان شرعی را که می‌گفتند نماز امام هم تمام می‌شد. امام می‌خواست پس از محلات شبانه می‌گذاشتند مقداری از اذان بگذرد و بعد نماز می‌خواندند. بزرگ‌ترین چیزی که از امام یاد گرفتیم همین تقید ایشان به نماز شب بود. به بیت که رفتیم شکر خدا من هم تأثیر گرفتیم و مقیدتر شدم که نماز شب را بجا آورم.

امام خمینی می‌زنید؟ گفت: «پاور تو یک گوسفند هستی، اما برایت هدیه داده». گفت: «اما؟» گفت: «اره». یادیم یک کاغذ پیچیده دستش بود. گفت: «بازش کردی. دیدم یک عیاست. امام همان عیایی که در جوانی روی دوششان می‌انداختند به من هدیه دادند و در واقع محبتی بود که امام در حق من کرد. حسن خیلی خاص و جیبی داشتم. ششوی خود مثل آوردن آب را به شخص دیگر واگذار نمی‌کردند. در کارهای شخصی هیچ وقت دستور نمی‌دادند. مثلاً یک دفعه می‌خواستم به حسینیه بروم که دیدم امام از اتاقش بیرون آمدند. ایشان هم می‌خواستند بیرون بروند. ما چنانچه با ایشان هم می‌خواستند به حسینیه بروند، ما گمان نگهشان برگشت و دست‌ها را کنار و پشتش از بین رفت که پهنه شد. بنابراین آن را کنار گذاشتیم تا در قیرم بگذارد. هر کسی که آمده با آن اقتان روشن است. خیلی عجیب بود؛ ما مردمی نگفتند و مسیر حسینیه تا آنجا را خودشان برگشتند و لامپ را خاموش کردند.

■ **امام می‌خواست به زیارت حضرت عبدالعظیم برود**
حضرت امام در هشت سالی که من آنجا بودم در زیارت قبرشان منتظر مظهر بودند تا در آن زمان برگردم.

فاطمه یوسفی | **دشداشه بلند سفیدرنگی را به تن کرده، یک عصای چوبی معرق‌کاری شده قهوه‌ای سوخته را روی دست راستش گرفته و آهسته قدم برمی‌دارد. دانه دانه تشییع توئی دست چپش را با هر قدم می‌اندازد و آرام نذری روی لبانش زمزمه می‌کند. ورودی پایین با که می‌رسد، چمدان دلگتگی و بغضش را باز می‌کند و همان‌طور که ضریح پشنت شیشه مشجر و تار چشمان اشک گرفته‌اش پیدا می‌شود، دلگتگی تمام این چند سال ندیدن تو را تزریق می‌کند به جان واژه‌ها و با کلمات قربان صدقه‌ات می‌رود. کلمات از پس معنای هجران برنمی‌آیند و لاجرم بغض پرمرد در چند قدمی مانده به ضریحت، توی هوا پرواز می‌کند و می‌نشند روی یکی از شبکه‌های ضریح طلایی تو. از پس سال‌های بلند فراق، پیرمرد حلاس پس از گذشتن از هزارها کیلومتر تا رسیدن به آغوش تو، رویب‌رویت ایستاده و امین‌الله را به امید نگاه تو زمزمه می‌کند و آمده که برای شب ابتدایی تنه‌ایش شفاعت تو را طلب کند، آمده که برای غربت لحظات نخستین رفتنت، غربت‌الغریابی توست به دیدش بیاید و دست بغضش بکشد تو را نامه حیاتش.**

حاج عیسیای روح‌الله

اما من هر وقت رفتم دیدم بیادرن. بنده‌شعب و روز در چمان را در بیت امام بودم. تنها شش‌های سمعه به خانه خودم در خیابان خراسان می‌رفتم و صبح به حمام می‌رفتم. روزهای شنبه و پنجشنبه با همسرش ابراهیم درک شده است، چنین زنی ایکن همسرش امروز دیرتر به خانه خودن‌زرتیست با او کار داشته است.اصولاً میسر جان‌زاده است تا بتواند درک می کند البته منظور ما از اشتغال زن هر شغلی که زن به واسطه میسر است با مردان ناخمر و زیادی در ارتباط باشد، نیست.

مهمان با اشاره به افرادی نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» اضافه کرد: «عسبی روح‌الله» به شغل آن‌ها همسرش ابراهیم در عرصه اجتماعی و اشتغال با رعایت حریم دفاع می کند، گفت: معتمد ما زنان باید به نوعی خودپویا برسیم تا بفهمیم در کجا و چه جایگاهی بهتر مشرمن زن مسافر هستیم و اول وظایف را طوری تقسیم کنیم که به مسیر فاطمه اصلی ای آسیب نرساند.

وی با تأکید بر اینکه باید بین وظایف اجتماعی و شغل اهداف کلی هماهنگی ایجاد کنیم، اضافه کرد:زنی که شغل او ساختن‌های همسرش ابراهیم درک شده است، چنین زنی ایکن همسرش امروز دیرتر به خانه خودن‌زرتیست با او کار داشته است.اصولاً گفته میسر جان‌زاده است تا بتواند درک می کند البته منظور ما از اشتغال زن هر شغلی که زن به واسطه میسر است با مردان ناخمر و زیادی در ارتباط باشد، نیست.

زنان را با یک قرن پیش یکی نمی‌دانشتند

دبیر نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» تصریح کرد: مدیریت و تدبیر اصلی دگرگونی اجتماعی در مسائل زن و خانواده و انتقال آن به نسل بعد باید توسط خود زنان برنامه‌ریزی و هدایت شود و مردان و زنان آن را اجرا کنند؛ تا در آینده شاهد نسل پویان‌ر و به تعبیر برخی از دوستان نسل زهرایی باشیم؛ این امر مستلزم برنامه‌ریزی، آموزش و آگاهی‌بخشی است.

وی افزود: در فرهنگ غرب، هر چند کارهایی در عرصه زن و خانواده صورت گرفته که ما تأیید نمی‌کنیم زیرا مسیر انحرافی را بی‌مورد ولی اگر ملاحظه کنیم می‌بینیم در کشورهای اروپایی زنانی که در پست‌های کلیدی هستند عمدتاً با لباس‌های پوشیده دارند، حجاب‌سر ن‌دارند ولی تلاش می‌کنند جدی باشند و رفتارهای مناسبی از خود بروز دهند.

۱۹:۳۰ بر پا خواهد بود.

وی با اشاره به اینکه شرکت‌کنندگان در این دوره از مسابقات بیش از سه ماه است که در جریان اطلاع‌رسانی‌های ستاد برگزاری مسابقات هستند، عنوان کرد: شرکت‌کنندگان به رقابت‌های آفاین اختصاصی وارد. مرحله مقدماتی در مسابقات در مجتمع بصیرت اداره کل اوقاف و امور خیریه استان تهران واقع در منطقه حکیمیه از ساعت ۸:۳۰ تا

حالی که آن‌ها بسیار به زیارت قبر ائمه می‌رفتند. محمد بن مؤمل می‌گوید: احترام و بزرگداشت و تواضع و زاری این خزیمه نزد قبر علی بن موسی هنگی را شگفت‌زده کرده بود.

این خزیمه نزد اهل سنت جایگاه ویژه‌ای دارد؛ به‌گفته‌ای که از وی به شیخ الاسلام، امام‌الانعم، حافظ، حجه، فقیه، بن‌نظیر،

پارسا نیکوکار | زاده قم بود، در نیمی‌ی بزرگ شده انقلاب به تهران مهاجرت کرده بود. خودش می‌گوید آزارش می‌سای داده، اینکه: «در جگر فروشی، ما همین‌طور جگر را به سیخ می‌کردیم و می‌فروختیم؛ کش می‌نمود که گویم این فیفتش است. یکی راضی بود و یکی نبود؛ خیلی ناراحت بودم. خیلی وقت‌ها در دکان گستر طرهر که فراغت پیدا می‌کردم می‌گفتم خدایا روی من را از یک جای دیگر حواله کن. تا اینکه رنگ زدنم بیا چماران.»

هر چند به قول خودش با این تماس، دنیا را به او داده بودند، ولی از آنجایی که تازه از قم دل و قلوب و گوشت برای جگر فروشی‌اش در تهران آورده بود، مجبور سه روز جای نخشیدن و آن‌ها را بفروشد تا خراب نشود. بعد هم که همه را فروخت کلید و همش از مغازه را تمام و کمال به شریکتی داد و وقت همان جایی که در این سه روز، سه بار خواسته بودند زودتر خودش را به آنجا برساند؛ یعنی بیعت امام در چماران.

این می‌شود که بالاخره عیسی جعفری، خادم بیت امام خمینی(ره) می‌شود و همان‌طور که اولین بار امام او را صدا می‌زند، در بیت و دفتر امام به «حاج عیسی» شناخته می‌شود. به‌واسطه همین نزدیکی و معاشرت با حضرت امام(ره) حاج عیسی حامل خاطرات و نکته‌های زیادی از سلوک سیاسی و اجتماعی و سبک زندگی امام می‌شود. ما به پهنانه درگفت‌شده‌ای حق عیسی روی آن قرار صبح روز پنجشنبه، ۱۶ دی ماه، همزمان با سالروز شهادت حضرت زهرا(س) از لایم دانستیم جنبه‌های کمتر شنیده شده از سلوک حضرت امام(ره) را از زبان او مورد بازخوانی قرار دهیم. آنچه در ادامه می‌خوانید گزیده‌ای از کتاب «عیسی روح‌الله» حاوی خاطرات حاج عیسی جعفری به گوشش محمد علی صدر شیروازی است که مرکز اسناد انقلاب اسلامی منتشر کرده است.

■ **نگوی ظهور در برنامه شخصی و روزانه امام**
دبیر نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» اضافه کرد: «عسبی روح‌الله» به شغل آن‌ها همسرش ابراهیم در عرصه اجتماعی و اشتغال با رعایت حریم دفاع می کند، گفت: معتمد ما زنان باید به نوعی خودپویا برسیم تا بفهمیم در کجا و چه جایگاهی بهتر مشرمن زن مسافر هستیم و اول وظایف را طوری تقسیم کنیم که به مسیر فاطمه اصلی ای آسیب نرساند.

وی با تأکید بر اینکه باید بین وظایف اجتماعی و شغل اهداف کلی هماهنگی ایجاد کنیم، اضافه کرد:زنی که شغل او ساختن‌های همسرش ابراهیم درک شده است، چنین زنی ایکن همسرش امروز دیرتر به خانه خودن‌زرتیست با او کار داشته است.اصولاً میسر جان‌زاده است تا بتواند درک می کند البته منظور ما از اشتغال زن هر شغلی که زن به واسطه میسر است با مردان ناخمر و زیادی در ارتباط باشد، نیست.

مهمان با اشاره به افرادی نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» اضافه کرد: «عسبی روح‌الله» به شغل آن‌ها همسرش ابراهیم در عرصه اجتماعی و اشتغال با رعایت حریم دفاع می کند، گفت: معتمد ما زنان باید به نوعی خودپویا برسیم تا بفهمیم در کجا و چه جایگاهی بهتر مشرمن زن مسافر هستیم و اول وظایف را طوری تقسیم کنیم که به مسیر فاطمه اصلی ای آسیب نرساند.

وی با تأکید بر اینکه باید بین وظایف اجتماعی و شغل اهداف کلی هماهنگی ایجاد کنیم، اضافه کرد:زنی که شغل او ساختن‌های همسرش ابراهیم درک شده است، چنین زنی ایکن همسرش امروز دیرتر به خانه خودن‌زرتیست با او کار داشته است.اصولاً گفته میسر جان‌زاده است تا بتواند درک می کند البته منظور ما از اشتغال زن هر شغلی که زن به واسطه میسر است با مردان ناخمر و زیادی در ارتباط باشد، نیست.

مهمان با اشاره به افرادی نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» اضافه کرد: «عسبی روح‌الله» به شغل آن‌ها همسرش ابراهیم در عرصه اجتماعی و اشتغال با رعایت حریم دفاع می کند، گفت: معتمد ما زنان باید به نوعی خودپویا برسیم تا بفهمیم در کجا و چه جایگاهی بهتر مشرمن زن مسافر هستیم و اول وظایف را طوری تقسیم کنیم که به مسیر فاطمه اصلی ای آسیب نرساند.

وی با تأکید بر اینکه باید بین وظایف اجتماعی و شغل اهداف کلی هماهنگی ایجاد کنیم، اضافه کرد:زنی که شغل او ساختن‌های همسرش ابراهیم درک شده است، چنین زنی ایکن همسرش امروز دیرتر به خانه خودن‌زرتیست با او کار داشته است.اصولاً گفته میسر جان‌زاده است تا بتواند درک می کند البته منظور ما از اشتغال زن هر شغلی که زن به واسطه میسر است با مردان ناخمر و زیادی در ارتباط باشد، نیست.

مهمان با اشاره به افرادی نهضت بین‌المللی «تیبین جایگاه زن در تمدن ایران و اسلام» اضافه کرد: «عسبی روح‌الله» به شغل آن‌ها همسرش ابراهیم در عرصه اجتماعی و اشتغال با رعایت حریم دفاع می کند، گفت: معتمد ما زنان باید به نوعی خودپویا برسیم تا بفهمیم در کجا و چه جایگاهی بهتر مشرمن زن مسافر هستیم و اول وظایف را طوری تقسیم کنیم که به مسیر فاطمه اصلی ای آسیب نرساند.

عکس‌نویشت

عکس **مهدی جهانگیری**

تو ضمانت کنی در شب قبرم چه کنم؟

عکس: مهدی جهانگیری

حسین کلان‌زاده قزاقی **فاندرتقع** **تخصصی** **استشفاده** **فاندرشفا** **صدور**

قرآن را نیکو تلاوت کنید که سومندترین داستان هاست و از خواندن آن روحی که شفا یابوی که شفای سینه هاست.

رواقف **قرآن** **فکر**

حکمت **میثلاشدی** **اگر به نیاری**

در کافی از لقمان روایت شده که پرسش کشید: «پسرم، شیرهٔ درخت صبر چیست و پوست درخت را هم خودم؟» ولی چیزی که از ناداری تلخ‌تر باشد نیافتم. پس اگر روزی به ناداری مبتلا شدی، آن را برای مردم اشتکار نکن چون تو خود را می‌سازند و می‌فایده‌ای به تو نمی‌رسانند؛ بازگرد به سوی کسی که تو را به فکر مبتلا کرد؛ او بر گمشدگی‌ات کار تو توانتر است و از او حاجت بخواه. کیست که از او درخواست کند و او عطایش ندهد؛ یا به او اعتماد کن و او به او اعتماد کند و او نجاتش ندهد.»

من از سازمان امنیت کم مزاحم می‌شوم. چون پیش شما واحد با سپاس منتقل و با ضربه گویی را گرفتند. فرمودند: چه خبر شده؟ سه نفر از مردم در حمله امروز شهید شده‌اند و در بیمارستان ما هستند. منتها نیروهای امنیتی می‌خواهند به روز آن‌ها ببرند. تا آخر فرمود: «مطلقاً این کار را نکنید و هیچ‌و هیچ‌توبی این‌ها ندیده. گفتیم: پس چکار کنیم؟ گفتند: هیچ‌یک با قدرت در مقابلشان بایستد. از کجا شنیدید؟ ما مجاری تلفن به مدرسه صدارا گرفتیم. گفت: اشتباه به عرضان رسانده‌اند! به هر حال من در این شرایط جرئت خروج از خانه ندارم. این امر هم تیرد و تیرد. ظاهر ا در ذهن مرحوم آقای گلیایکنی این نکته بود که این اجساد باید روی دست مردم ششیده شود تا انقلاب، روند تکاملی‌اش را بگیریم. من بیرون آمدم و موضوع چند دقیقه بعد به مقابل بیمارستان رسیدیم. شهدا به دست ساواک بیفتند و یحمدالله تشییع می‌شوند. ما در آنجا رسیدیم. تمام اجساد را در آنجا دفن کردیم. همه مدرسه صدارا را از برای زاری کرده بود و می‌دانست احسان شهدا

